

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	7
İÇİNDEKİLER	9
KISALTMALAR	17

BİRİNCİ BÖLÜM

ARABULUCULUĞA GENEL BAKIŞ

1. ARABULUCULUK KAVRAMI VE TANIMI.....	19
2. TÜRK HUKUKUNDA ARABULUCULUĞUN TARİHÇESİ	20
3. ARABULUCULUĞUN UYUŞMAZLIK ÇÖZÜM YÖNTEMLERİ ARASINDAKİ YERİ	21
A. Uyuşmazlığın Ortaya Çıkışı	21
B. Uyuşmazlık Çözüm Yöntemlerine Genel Bakış	22
a. Uyuşmazlıkların Yargılama Yoluyla Çözülmesi.....	22
i. Devlet Yargısı	22
ii. Tahkim Yargısı.....	24
iii. Devlet Yargısı ile Tahkim Yargısının Şematik Karşılaştırması	28
b. Uyuşmazlıkların Alternatif Çözüm Yöntemleri ile Çözülmesi.....	28
i. Müzakere	30
ii. Arabuluculuk.....	32
iii. Arabuluculuk-Tahkim (Med-Arb)	33
C. Arabuluculuğun Diğer Çözüm Yöntemleri ile Şematik Karşılaştırması	34
a. Arabuluculuğun Yargısal Çözüm Yöntemleri ile Karşılaştırılması.....	34
b. Arabuluculuğun Diğer Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemleri ile Karşılaştırılması.....	35
4. ARABULUCULUK HUKUKUNUN KAYNAKLARI	35
5. ARABULUCULUĞA ELVERİŞLİ UYUŞMAZLIKLAR	37

İKİNCİ BÖLÜM

ARABULUCULUK TÜRLERİ

1. HUAK'TA YAPILAN TASNİFE GÖRE	41
A. İhtiyari Arabuluculuk	42
B. Dava Şartı Arabuluculuk	42
2. ARABULUCUNUN FONKSİYONUNA GÖRE	43

A. Kolaylaştırıcı Arabuluculuk.....	43
B. Değerlendirici Arabuluculuk	45
C. Dönüştürücü Arabuluculuk.....	45
D. Türk Hukukundaki Durum.....	46
3. KANUNİ NİTELİK TAŞIYIP TAŞIMAMASINA GÖRE	47
A. Adi Arabuluculuk (Kanuni Olmayan Arabuluculuk).....	47
B. Nitelikli Arabuluculuk (Kanuni Arabuluculuk)	48
4. ARABULUCU SAYISINA GÖRE	48
A. Tek Arabuluculuk	48
B. Eş Arabuluculuk	49
a. Ön Koltuk / Arka Koltuk Eş Arabuluculuğu.....	49
b. İş Bölümüne Dayalı Eş Arabuluculuk	49
c. Sıra ile Yürütülen Eş Arabuluculuk	49
C. Türk Hukukunda Durum	49

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ARABULUCULUĞUN TEMEL İLKELERİ

1. GENEL OLARAK	51
2. İRADİLİK (GÖNÜLLÜLÜK).....	51
3. EŞİTLİK	53
4. GİZLİLİK	53

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ARABULUCU

1. TANIMI, HUKUKİ STATÜSÜ VE FONKSİYONU	57
2. ARABULUCULUK SİCİLİNE KAYIT ŞARTLARI	58
3. ARABULUCULUK EĞİTİMİ VE SINAVI	61
A. Arabuluculuk Eğitimi.....	61
B. Sınav.....	62
4. ARABULUCUNUN HAKLARI VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ.....	63
A. Arabulucunun Hakları	63
a. Arabuluculuk Unvanını Kullanma Hakkı	63
b. Ücret ve Masraf İsteme Hakkı.....	63
i. İhtiyari Arabuluculukta Ücret ve Masraf İsteme Hakkı	63
ii. Dava Şartı Arabuluculukta Ücret ve Masraf İsteme Hakkı	65
c. Taraflarla Görüşme ve İletişim Kurma Hakkı.....	67

B. Arabulucunun Yükümlülükleri	68
a. Görevini Özenle, Bizzat ve Tarafsız Şekilde Yerine Getirme Yükümlülüğü	68
b. Tarafları Aydınlatma Yükümlülüğü	69
c. Sır Saklama Yükümlülüğü	69
d. Belge Saklama Yükümlülüğü	70
e. Reklam Yasağına Uygun Davranma Yükümlülüğü	71
f. Aidat Ödeme Yükümlülüğü	71

BEŞİNCİ BÖLÜM

ARABULUCULUK SÜRECİ

1. GENEL OLARAK	73
2. BİRİNCİ AŞAMA: ARABULUCULUK SÜRECİNİN BAŞLAMASI	74
A. İhtiyari Arabuluculukta Sürecin Başlaması	75
a. Arabuluculuk Sözleşmesinin Yapılması	75
i. Tanımı ve Özellikleri	75
ii. Hukuki Niteliği	76
iii. Arabuluculuk Sözleşmesinin Bağlayıcılığı Meselesi	78
b. Arabulucu Sözleşmesinin Yapılması	79
i. Tanımı ve Şekli	80
ii. Hukuki Niteliği	80
c. UYAP Arabulucu Bilgi Sistemi Üzerinden İhtiyari Arabuluculuk Dosyası Açılması	81
d. İhtiyari Arabuluculuk Sürecinin Başlama Anı ve Arabuluculuğun Zamanaşımı ve Hak Düşürücü Sürelere Etkisi	82
B. Dava Şartı Arabuluculukta Sürecin Başlaması	83
a. Adliye Arabuluculuk Bürosuna Başvuru Yapılması	83
b. Arabulucunun Belirlenmesi	85
c. Dava Şartı Arabuluculuğa Başvurulmamasının Hukuki Sonuçları	87
d. Dava Şartı Arabuluculuk Faaliyetinde Azami Süreler	87
e. Taraflarla İletişim Kurulması ve Bilgilendirme Yapılması	89
3. İKİNCİ AŞAMA: ARABULUCULUK TOPLANTILARI (OTURUMLARI)	92
A. İlk Toplantı	92
a. Toplantı Şeklinin Belirlenmesi	92
i. Toplantıların Yüz Yüze Gerçekleştirilmesi	93
ii. Toplantıların Telekonferans veya Videokonferans Yoluyla Gerçekleştirilmesi	95

b. Toplantının Yürütülmesi.....	97
i. Arabuluculuk Toplantısında Tanışma, Kimlik Tespiti, Açılış Konuşması ve Bilgilendirme	98
ii. Taraflara İlk Sözlerin Verilmesi	99
iii. Müzakerelerin Yürütülmesi	101
(1) Müzakere Türleri	102
(2) Müzakere Sürecine Hâkim Olan Temel İlkeler.....	105
(3) Müzakere Teknikleri	106
(4) Harvard Müzakere Modeli.....	108
c. Dava Şartı Arabuluculukta İlk Toplantıya Katılmamanın Sonuçları	111
B. Diğer Toplantılar	112
C. Özel Görüşmeler	113
4. ÜÇÜNCÜ AŞAMA: ARABULUCULUK SÜRECİNİN SONUÇLANMASI	114
A. Genel Olarak	114
B. Sürecin Sona Erdiğinin Belgelendirilmesi (Son Tutanağın Düzenlenmesi).....	115
C. Arabuluculuk Sürecini Sona Erdiren Sebepler	118
a. Sürecin Anlaşma/Kısmi Anlaşma ile Sonuçlanması	118
i. Anlaşma Belgesinin Düzenlenmesi.....	118
ii. Maddi Hukuk Bakımından Anlaşma Belgesinin Hukuki Niteliği.....	122
iii. Medenî Usûl Hukuku ve İcra Hukuku Bakımından Anlaşma Belgesinin Hukuki Niteliği ve Etkileri	124
iv. Anlaşma Belgesine İlişkin İcra Edilebilirlik Şerhi Alınma Usulü.....	127
b. Sürecin Anlaşmama ile Sonuçlanması.....	134
i. Görüşme Sonucu Anlaşmama	135
ii. Görüşme Yapılmadan Anlaşmama	137
c. Arabuluculuğa Elverişli Olmama	138
d. Konusuz Kalma-Başvurucunun Vazgeçmesi	140
e. Sehven/Mükerrer Kayıt.....	142
f. Tür Değişikliği.....	143
g. Yetkisizlik.....	145
h. Arabulucunun Hukuki ve Fiili Nedenlerle Görevini Yapamayacak Hale Gelmesi	148

ALTINCI BÖLÜM

ARABULUCULUK SÜRECİNDE TARAFLAR VE TARAFLARIN TEMSİLİ

1. GENEL OLARAK.....	151
2. TARAFLARIN KANUNİ TEMSİLİ.....	151
A. Gerçek Kişiler Bakımından.....	151
a. Genel Olarak.....	151
b. Evli Kişilere İlişkin Özel Durum.....	153
B. Tüzel Kişiler Bakımından.....	154
a. Özel Hukuk Tüzel Kişileri.....	154
b. Kamu Hukuku Tüzel Kişileri (İdare).....	154
3. TARAFLARIN İRADİ TEMSİLİ.....	157

YEDİNCİ BÖLÜM

DAVA ŞARTI ARABULUCULUK

1. GENEL OLARAK.....	159
2. DAVA ŞARTI ARABULUCULUĞA TABİ UYUŞMAZLIK TÜRLERİ.....	165
A. İş Hukuku Uyuşmazlıkları.....	165
a. Genel Olarak.....	165
b. İşçi Alacak ve Tazminatları.....	166
c. İşe İade Davaları.....	167
d. İşveren Alacak ve Tazminatları.....	169
B. Ticari Uyuşmazlıklar.....	169
a. Genel Olarak.....	169
b. “Ticari Dava” Unsuru.....	170
i. Mutlak Ticari Davalar.....	170
ii. Nispi Ticari Davalar.....	173
c. “Dava Konusunun Para Olması” Unsuru.....	174
C. Tüketici Uyuşmazlıkları.....	175
a. Genel Olarak.....	175
b. Tüketici Uyuşmazlıklarında Dava Şartı Arabuluculuğ İlişkin Özel Hükümler.....	178
D. Kira İlişkisinden Kaynaklanan Uyuşmazlıklar.....	180
E. Taşınır ve Taşınmazların Paylaştırılmasına ve Ortaklığın Giderilmesine İlişkin Uyuşmazlıklar.....	182
F. Kat Mülkiyeti Kanunundan ve Komşu Hakkından Kaynaklanan Uyuşmazlıklar.....	183

G. Tarımsal Üretim Sözleşmesinden Kaynaklanan Uyuşmazlıklar	184
3. BİRTAKIM DAVA TÜRLERİNE GÖRE DAVA ŞARTI ARABULUCULUĞUN DEĞERLENDİRİLMESİ	184
A. Belirsiz Alacak Davası Bakımından	184
B. Kısmi Dava – Ek Dava Bakımından	185
C. Dava Yığılması (Objektif Dava Birleşmesi) Bakımından.....	186
D. Terditli Dava Bakımından.....	188
E. Seçimlik Dava Bakımından	190
F. Karşı Dava Bakımından	190
4. DAVA ARKADAŞLIĞI BAKIMINDAN DAVA ŞARTI ARABULUCULUĞUN DEĞERLENDİRİLMESİ	191
A. İhtiyari Dava Arkadaşlığı Bakımından	191
B. Mecburi Dava Arkadaşlığı Bakımından	193

SEKİZİNCİ BÖLÜM

ARABULUCULUK TEŞKİLATI

1. GENEL OLARAK	195
2. ARABULUCULUK DAİRE BAŞKANLIĞI.....	195
3. ARABULUCULUK KURULU	197
A. Kurul Üyeleri ve Kurulun İşleyişi	197
B. Kurulun Görevleri.....	199
4. ADLİYE ARABULUCULUK BÜROLARI	200

DOKUZUNCU BÖLÜM

ARABULUCUNUN SORUMLULUĞU

1. ARABULUCUNUN HUKUKİ SORUMLULUĞU	203
2. ARABULUCUNUN DİSİPLİN SORUMLULUĞU	205
3. ARABULUCUNUN CEZAİ SORUMLULUĞU	208

ONUNCU BÖLÜM

SİNGAPUR SÖZLEŞMESİ (ARABULUCULUK SONUCUNDA YAPILAN MİLLETLERARASI SULH ANLAŞMALARİ HAKKINDA BİRLEŞMİŞ MİLLETLER KONVANSİYONU)

1. GENEL OLARAK	209
2. ÖNEMİ VE ETKİLERİ	210
3. UYGULAMA ALANI	212
A. Zaman Bakımından	212

B. Konu Bakımından	212
a. Genel Olarak	212
b. Ticari Bir Uyuşmazlığın Bulunması	213
c. Arabuluculuk Faaliyeti Sonucunda Elde Edilmiş Bir Sulh Anlaşmasının Bulunması	215
d. Sulh Anlaşmasının Yazılı Olması	217
e. Sulh Anlaşmasının Milletlerarası Nitelik Taşınması	219
i. Genel Olarak	219
ii. İş Yerlerinin Farklı Devletlerde Olması Ölçütü	219
iii. Borcun İfa Yeri Ölçütü	220
iv. Anlaşma Konusunun En Sıkı İlişki İçinde Olduğu Devlet Ölçütü	220
v. Sulh Anlaşmasının Milletlerarası Niteliğinin Zaman Bakımından Değerlendirilmesi	221
4. SULH ANLAŞMASINA UYULMAMASI DURUMUNDA HUKUKİ YOLLARA BAŞVURU USULÜ	222
A. Genel Olarak	222
B. Başvuru Talebinin Reddi Sebepleri	222
C. Türk Hukukunda Milletlerarası Sulh Anlaşma Belgelerinin İcrası	224

ONBİRİNCİ BÖLÜM

ARABULUCULUKTA ETİK İLKELER

1. EŞİTLİĞİ GÖZETME YÜKÜMLÜLÜĞÜ (MADDE 1)	228
2. KENDİ KARARINI VERME HAKKI (MADDE 2)	229
3. TARAFSIZLIK (MADDE 3)	229
4. MENFAAT İLİŞKİSİ VE ÇATIŞMASI (MADDE 4)	230
5. SÜRECİN NİTELİĞİ VE GÖREVİN ÖZENLE YERİNE GETİRİLMESİ (MADDE 5)	231
6. GİZLİLİK (MADDE 6)	232
7. MESLEKİ YETERLİLİK (MADDE 7)	233
8. UNVAN KULLANIMI, REKLAM VE TANITIM (MADDE 8)	233
9. ÜCRET VE DİĞER MASRAFLAR (MADDE 9)	234
10. ARABULUCULUK UYGULAMASININ GELİŞTİRİLMESİ (MADDE 10)	234

KAYNAKÇA	237
----------------	-----

EKLER: DİLEKÇE VE TUTANAK ÖRNEKLERİ	243
---	-----